

Total No. of Printed Pages—4

3 SEM FYUGP PSCC3A

2025

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC3A

**(Perspectives on International Relations
and World History)**

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্রশ্নবিলাকৰ উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) বেষ্টফেলিয়া শান্তি চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

In which year was the Westphalia peace treaty signed?

(b) *Politics Among Nations* গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *Politics Among Nations*?

(c) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্কত নারীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ এজন প্ৰবক্তাৰ নাম লিখা।

Name any one exponent of feminist approach to international relations.

26P/409

(Turn Over)

(d) ফেঁচীবাদৰ মূল নেতা কোন আছিল ?

Who was the main leader of fascism?

(e) ASEANৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of ASEAN.

(f) ইউৰোপীয়ান ইউনিয়নৰ বৰ্তমানৰ সদস্য সংখ্যা কিমান ?

How many members are there in European Union at present?

2. তলত দিয়াবিলাকৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটাৰ) :

3×3=9

Write briefly on the following (any three) :

(a) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ প্ৰকৃতি

Nature of International Relations

(b) নাৰীবাদৰ বিভিন্ন প্ৰবাহসমূহ

Different waves of Feminism

(c) ব'লশ্বেভিক আন্দোলনৰ প্ৰাসঙ্গিকতা

Relevance of Bolshevik Revolution

(d) তৃতীয় বিশ্বৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Features of Third World

(e) সেউজ তত্ত্ব

Green Theory

3. অধ্যয়নৰ বিষয় হিচাবে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ ঐতিহাসিক ক্ৰমবিকাশ আলোচনা কৰা। 9

Discuss the historical evolution of international relations as an academic discipline.

অথবা /Or

“ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থা ৰেণ্টফেলিয়া ব্যৱস্থাৰ বাহিৰে আন একো নহয়।” আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক অধ্যয়নৰ বিশ্লেষণৰ স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা। 9

“State system is nothing but the Westphalian system.” Explain the level of analysis concerning international relation.

4. “আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত উদাৰতাবাদ শৰীৰ আৰু বাস্তৱবাদ আত্মা।” উদাৰতাবাদ আৰু নব্য-উদাৰতাবাদৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰি ওপৰৰ বাক্যশৰীৰ যথার্থতা প্ৰমাণ কৰা। 9

“Liberalism is the body but soul is the realism in international relations.” Discuss the basic tenets of liberalism and neo-liberalism to justify the above statement.

অথবা /Or

ধ্ৰুপদী বাস্তৱবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। মৰগেনথ'ৰ ধ্ৰুপদী বাস্তৱবাদৰ ছটা নীতি আলোচনা কৰা। 2+7=9

Define classical realism. Discuss the six principles of Morgenthau's classical realism.

5. গোলকীয় ৰাজনীতিত নাৰীবাদী দৃষ্টিকোণে মহিলাৰ পৰাধীনতা কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিছে, আলোচনা কৰা। 9

How does the feminist perspective explain women's subordination in the realism of global politics? Discuss.

অথবা /Or

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্কত ইউৰোপকেন্দ্ৰিকতা আৰু গোলকীয় দক্ষিণৰ প্ৰেক্ষাপট কি ? ইয়াৰ গুণ আৰু দোষসমূহ আলোচনা কৰা । 9

What is Eurocentrism and Global South perspective of international relations? Discuss its merits and demerits.

6. জাৰ্মানীত নাজীবাদৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা । 9

Discuss the causes of upsurge of Nazism in Germany.

অথবা /Or

প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা । 5+4=9

Discuss the causes and consequences of First World War.

7. ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ পতনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা । 9

Discuss the causes of collapse of Soviet Union.

অথবা /Or

SAARC (ছাৰ্ক)ক এছিয়াৰ এটা সফল আঞ্চলিক সংগঠন বুলি বিবেচনা কৰানে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা । 9

Do you consider SAARC is a successful regional organization in Asia? Give arguments in favour of your answer.

★★★

3 SEM FYUGP PSCC3B

2025

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC3B

(Classical Political Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

- (a) *The Open Society and Its Enemies* নামৰ
গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *The Open Society
and Its Enemies*?

- (b) “যি ব্যক্তি প্ৰাকৃতিক নিয়ম মতে নিজৰ বাবে নহৈ আনৰ
আহিলা বা সম্পত্তি হৈ পৰে তেওঁৰেই ‘দাস’।” এই
কাথাষাৰ কৈছিল প্লেট’/এৰিষ্ট’টল/হ’বছ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

“He who is by nature not his own but
another’s and yet a man is by nature a
‘slave.’” This statement was said by
Plato/ Aristotle/Hobbes.

(Choose the correct answer)

(2)

- (c) মেকিয়াভেলীয়ে বাজনীতিক ধৰ্মৰ পৰা পৃথক কৰিব বিচাৰিছিল। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
Machiavelli wanted to separate politics from religion. (Write True or False)
- (d) হ'ৰছৰ মতে, “শক্তি নহয়, _____ হে বাষ্ট্ৰৰ মূল ভিত্তি”। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)
According to Hobbes, “_____ and not force is the basis of the State”.
(Fill in the blank)
- (e) বাজনীতি বিজ্ঞানত ব্যক্তিবাদৰ পিতৃ বুলি কাক কোৱা হয়?
Who is regarded as the father of individualism in political science?
- (f) ল'কৰ সামাজিক চুক্তি তত্ত্বৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
Write one feature of Locke's social contract theory.

2. চমু টোকা লিখা :

3×4=12

Write short notes on :

- (a) এৰিষ্ট'টলৰ বিপ্লৱৰ ধাৰণা
Aristotle's concept of revolution
- (b) নৈতিকতাৰ সম্পৰ্কত মেকিয়াভেলীৰ মতামত
Machiavelli's views on morality
- (c) হ'ৰছৰ আইন সম্পৰ্কে ধাৰণা
Hobbes' concept of law
- (d) ল'কৰ প্ৰাকৃতিক অধিকাৰ-সম্পৰ্কীয় মতামত
Locke's views on natural rights

26P/410

(Continued)

(3)

3. গ্ৰছ ব্যাখ্যাৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা। 9

Critically discuss about the feminist approach of interpretation of text.

নাইবা / Or

উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভংগী কি? গ্ৰছ ব্যাখ্যাত উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

What is post-modernist approach? Discuss the importance of post-modernist approach in interpretation of text.

4. প্লেট'ৰ দাৰ্শনিক বজা আৰু সম্পত্তিৰ সাম্যবাদৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা। 9

Explain Plato's ideas of philosopher king and communism of property.

নাইবা / Or

এৰিষ্ট'টলৰ চৰকাৰৰ শ্ৰেণীবিভাজন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা আৰু কিয় তেখেতে 'প'লিটী'ক শ্ৰেষ্ঠ চৰকাৰ হিচাপে গণ্য কৰিছিল, আলোচনা কৰা।

Discuss Aristotle's classification of government and why he considered 'polity' as the best form of government.

5. গুণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মানৱ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে মেকিয়াভেলীৰ ধাৰণাৰ বিশ্লেষণ কৰা। 8

Analyze Machiavelli's views on human nature with special emphasis on virtue.

26P/410

(Turn Over)

নাইবা /Or

ৰাষ্ট্ৰকৌশল আৰু নৈতিকতাৰ আন্তঃসম্পৰ্কৰ বিষয়ে
মেকিয়াভেলীৰ মতামত আলোচনা কৰা।

Discuss the views of Machiavelli about the
interrelationship between statecraft and
morality.

6. মানৱ প্ৰকৃতিৰ ধাৰণাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি হ'ৰছৰ
সামাজিক চুক্তিৰ মতবাদটো মূল্যায়ন কৰা।

8

Evaluate Hobbes' theory of social contract
with emphasis on mis-concept of human
nature.

নাইবা /Or

ৰাষ্ট্ৰ গঠন সম্পৰ্কে হ'ৰছৰ অৱদানৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা
আগবঢ়োৱা।

Critically analyze the contribution of Hobbes
with regards to State formation.

7. “ল’কে সম্পত্তিৰ অধিকাৰক প্ৰাকৃতিক অধিকাৰ হিচাপে গণ্য
কৰিবলৈ বিচাৰিছে।” ব্যাখ্যা কৰা।

8

“Locke sought to make the right to property a
natural right.” Explain.

নাইবা /Or

হ'ৰছ আৰু ল'কৰ সামাজিক চুক্তিৰ ধাৰণাৰ তুলনাত্মক
আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Compare and contrast the concept of social
contract theory of Hobbes and Locke.
